

Remissenkät

Anvisningar:

Du kan gå framåt och bakåt i det elektroniska frågeformuläret genom att klicka på knapparna Föregående och Nästa. Det är möjligt att skicka enkäten utan att svara på alla frågor. Vissa av frågorna har dock markerats som obligatoriska. Eventuella motiveringar till frågorna beaktas när svaren analyseras. Enkäten har mycket utrymme för fritt formulerade kommentarer från de som besvarar enkäten. Det är möjligt att redigera svaren innan du skickar iväg frågeformuläret. Vid behov kan du avbryta enkäten genom att klicka på Paus och fortsätta senare. När du klickar på Paus kommer du automatiskt till en sida där det finns en länk som leder till den påbörjade enkäten. På sidan kan du också skicka länken till din e-post. I slutet av sista frågan finns knappen Sammandrag, via vilken du kommer åt att granska dina svar. Från sammandragssidan kommer du åt att redigera (knappen Ändra på svaren) och skriva ut (knappen Skriv ut) enkäten. Därefter måste enkäten ännu skickas iväg.

Skicka svaren: Klicka på knappen Slutför i slutet av sammandraget av enkäten när du är klar. När du har klickat på Slutför kan du inte längre komplettera eller redigera dina svar.

Detta är en textfilsversion av enkäten som kan användas för att underlätta behandlingen av begäran om utlåtande. När ett organ behandlar begäran om utlåtande kan man till exempel göra så att utlåtandet bearbetas i form av en textfil och svaren i textfilen slutligen matas in i det elektroniska frågeformuläret.

Internetadressen till den elektroniska enkäten:

<https://www.webropolsurveys.com/S/4AE74008A6E14B22.par>

Ytterligare information om begäran om utlåtande ges av:

Tuomas Pöysti, projektchef, understatssekreterare, tfn 0295163012, tuomas.poysti@stm.fi

Päivi Laajala, avdelningschef, överdirektör, tfn 0295 530026, paivi.laajala@vm.fi

Pekka Järvinen, regeringsråd, tfn 0295 163 367, 02951 63367, pekka.jarvinen@stm.fi, lagen om ordnande av social- och hälsovård och införandelagen

Eeva Mäenpää, lagstiftningsråd, tfn 02955 30266, eeva.maenpaa@vm.fi samt Ilkka Turunen, lagstiftningsråd, tfn 02953 30321, ilkka.turunen@vm.fi, landskapslagen och lagen om landskapsindelning

Jouko Narikka, budgetråd, tfn 02955 30017, jouko.narikka@vm.fi, lagen om landskapens finansiering

Minna-Marja Jokinen, lagstiftningsråd, tfn 02955 30820, minna-marja.jokinen@vm.fi, lagen om statsandel för kommunal basservice, egendomsfrågor

Marja Isomäki, lagstiftningsråd, tfn 02955 30414, marja.isomaki@vm.fi, personalfrågor

Panu Pykönen, regeringsråd, tfn 02955 30225, panu.pykonen@vm.fi, skattefrågor

Frågor om det tekniska genomförandet av enkäten riktas till:

Fge 15/7.11.2016 § 107, kommunfullmäktiges beslut

Jenni Lahtinen, avdelningssekreterare, tfn 0295 163 003, jenni.lahtinen@stm.fi
Miki Höijer, avdelningssekreterare, tfn 02951 63211, miki.hojjer@stm.fi

BAKGRUNDSINFORMATION

Officiellt namn på den som svarar

Kyrksläotts kommun

Namn på den person som registrerat svaren

Kati Kupiainen

Kontaktuppgifter till den person som är ansvarig för svaret

Vård- och omsorgsdirektör Liisa Ståhle, tfn 050 594 1749,
fornamn.efternamn(at)kirkkonummi.fi

Datum för behandling av begäran om utlåtande

7.11.2016

Instansens namn

Kommunfullmäktige

Är den svarande*

kommunen

en samkommun eller ett samarbetsområde för social- och hälsovården
landskapsförbund

en annan samkommun eller samarbetsorgan för kommunerna

en statlig myndighet

en organisation

något annat

Frågor:

Frågor om målen med reformen

Målet med reformen av social- och hälsovården är att minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen samt bromsa upp kostnaderna för tjänsterna med 3 miljarder euro fram till 2029.

1. Kan man genom förslaget minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik? Om inte, hur borde förslaget förbättras med tanke på dessa aspekter?
(Svarsfält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Eftersom det är organisatörens, dvs. landskapets, uppgift att fastställa kvantiteten och kvaliteten på servicebehovet samt ansvara för styrningen och tillsynen beträffande serviceproduktionen, kan man anta att medborgarna på olika håll i landskapet kommer att erhålla service enligt mer enhetliga kriterier än nu. Därmed kommer förutsättningarna för jämlik tillgång till service i utgångsläget att öka från nuläget. Hur detta i praktiken kan genomföras då antalet serviceproducenter och mångfalden ökar beror i stor utsträckning på hurudan valfrihetslagstiftningen blir. Valfrihetsmodellen ska beredas omsorgsfullt.

På riksnivå finns det tillsvidare lite sådana enhetliga genomskinliga riksomfattande kvalitetskriterier som verkligen mäter kvaliteten beträffande olika tjänster/funktioner på social- och hälsovårdens basnivå. T.ex. enbart mätande av kundbelåtenhet eller hur snabbt man får vård är ingen garanti för vare sig kvalitet eller effektivitet. Däremot vore det skäl att mäta vårdens relevans och producerad hälsa. Mätarna ska basera sig på verklig faktainformation, inte de självutvärderingar som serviceproducenten gjort. Inom t.ex. munhälsovården kunde en bra mätare vara analyser om plombers stabilitet som baserar sig på statistik. Information om kvalitetsmätare borde produceras via det riksomfattande AvoHilmregistret eller annat motsvarande riksomfattande register.

2. Ger förslaget tillräckliga förutsättningar för att uppnå målet om att bromsa upp kostnadsökningen med 3 miljarder euro? Om inte, hur kunde förutsättningarna för att uppnå målet förbättras?
(Svarsfält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till följd av reformens omfattning kan man anta att kostnaderna ökar i reformens inledningskede (åren 2019 - 2021). Ju mer kontrollerat förändringen kan genomföras, desto mindre blir ökningen i inledningskedets kostnader.

Ifall förnyelsen lyckas kan man på lång sikt, dvs. om 6-10 år uppnå sådan nationalekonomisk nytta som eftersträvas. Här spelar utveckling av ICT-systemen en central roll. Nyland har goda förutsättningar för detta till följd av det utvecklingsarbete som gjorts inom Apotti. Genom utvidgande av detta utvecklingsarbete till hela landskapets område kan man uppnå betydande effektivitetsnytta. I Apotti ingår förnyande av verksamhets sätt och serviceprocesser, vilket i kombination med effektiva datasystem säkerställer ökad produktivitet.

Anordnaren, dvs. landskapet, har i uppgift att sköta om bl.a. vårdkedjornas funktionalitet och helhet, servicens kvalitet samt förpliktelser i social- och hälsovårdens innehållslagstiftning. Med vilka mekanismer anordnaren sköter denna förpliktelse saknas nu i den helhetsreform som man begär utlåtande om.

I den kommande valfrihetsmodellen är det viktigt att säkerställa att de kommande serviceproducenterna inte skapar ogrundade hälsobehov och att vården är effektiv, och undviker man kundernas s.k. hälsoshoppande.

Kriterierna för tillgång till vård inom primärvården och den specialiserade sjukvården förutsätter den offentliga sektorns (landskapets) övervakning.

Landskapets enhetliga klient- och patientdatasystem skulle lösa en stor del av utmaningarna i anslutning till mångproducentmodellens ICT-integration. Apottisystemet stöder redan alla riksomfattande förmedlingsstandarder för klient- och patientdata, kvalitetsmätning och jämlika bedömningar och förmår således genomföra en fullkomlig vårddataintegrering enligt målsättningen. Med hjälp av Apotti kan man på det minst riskabla sättet säkerställa vårdreformens tidtabell utan att äventyra redan gjorda investeringar, patientsäkerheten och uppnåendet av den årliga nyttan på 123 miljoner euro som är målet.

3. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i förslaget? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i förslaget?
(Svarsfält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Ur den enskilda kommuninvånarens och demokratins synvinkel bör man anse det problematiskt att beslutsfattandet flyttas allt längre bort. Landskapet Nyland kommer för sitt uppgiftsområdes del att bli enormt stort då det till sitt befolkningsantal är 23 gånger så stort som de små landskapen. Social- och hälsotjänsterna är till sin natur ändå till en betydande del närservice. Detta förslag för invånarnas påverkningsmöjligheter för denna närservice del allt längre bort och i förslaget finns inga element som ökar närdemokratin. I de allmänna motiveringarna konstateras att de detaljerade inverkningarna på demokratin, invånarens påverkningsmöjligheter och den politiska verksamhetskulturen och -systemet kan bedömas först på längre sikt.

Då beslutsfattandet flyttas till en högre landskapsnivå och bakom förvaltning på många nivåer allt längre bort från invånarna minskar detta sannolikt också invånarnas intresse att delta och påverka ärenden som berör dem själva. Dessutom kan viljan att kandidera i kommunalval eller på annat sätt delta i kommunalt beslutsfattande till följd av förslaget minska eftersom man i fortsättningen skulle besluta om frågor som hör till social- och hälsovården på landskapsnivå istället för som nu i kommunfullmäktige.

Man genomför landskapsvalet i Nyland med intern valkretsindelning så att Kyrkslätt placerar sig i den västra valkretsen.

Frågor om landskapslagen

4. Är landskapslagen en ändamålsenlig allmän lag för organiseringen av förvaltningen och ekonomin i de nya landskapen?
  - a. ja (öppet fält)
  - b. till största delen (öppet fält)
  - c. till största delen inte (öppet fält)
  - d. nej (öppet fält)
  - e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen.

Reglerna som gäller lagutkastets förvaltning och ledning, förtroendepersoner, ekonomi och revision ger en god grund för ordnande av landskapens förvaltning och ekonomi.

Regleringen som gäller landskapets verksamhetsfält lämnar frågan öppen om huruvida landskapet inom de uppgifter som ålagts den, såsom social- och hälsovård, kan erbjuda service som överstiger den i lagen förutsatta servicenivån. Inom kommunerna är detta för närvarande möjligt med stöd av kommunernas allmänna verksamhetsfält.

Bestämmelserna i 16 kapitlet i utkastet till landskapslag om riksomfattande servicecentra är inte ändamålsenliga. Istället för ett riksomfattande bolag borde man bilda flere serviceproducenter som styrs av många landskap. Detta skulle möjliggöra styrning av verksamheten enligt de lokala behoven. Särskilt beträffande ICT-tjänster är det ändamålsenligt att skapa ett system som möjliggör att Apotti-projektet framskrider enligt tidtabellen och så att Apotti utvidgas att beröra hela landskapet Nyland.

I utkastet fattas helt bedömningarna om kostnaderna i anslutning till de nya servicecentrens instiftande, investeringar, system och andra utgifter. Dessutom kan man med grundandet av de riksomfattande servicecentren förlora effektivitetsnytta i jämförelse med att serviceproduktionen skulle tillåtas för flere producenter som kan konkurrera sinsemellan.

I utkastet till regeringsproposition om landskapslagen konstateras att i tvåspråkiga landskap skulle man inte förutsätta att olika organ eller sektioner till dem tillsätts i sektorernas förvaltning för olika språkgrupper. Däremot skulle man i tvåspråkiga landskap förutsätta att ett påverkansorgan för den språkliga minoriteten tillsätts. I den fortsatta beredningen ska påverkansorganet för den språkliga minoritetens möjligheter att i verkligheten påverka genomförandet av service på det egna språket preciseras och man ska t.ex. koppla påverkansorganet till landskapsstyrelsens beslutsfattande. Minoritetsspråkets ställning ska vara tryggad i landskapsstyrelsen.

5. I 2 kap. i landskapslagen anges landskapets uppgifter. Är den helhet av uppgifter som föreslås höra till landskapet ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Med tanke på social- och hälsovårdstjänsternas uppgiftshelhet är den föreslagna uppgiftshelheten huvudsakligen ändamålsenlig. Till övriga delar är ansvarsfördelningen mellan kommunen och landskapet inte helt entydig. Speciallagstiftningen som berör landskapets uppgifter är under beredning, så både i uppgiftshelheten och i förhållande till kommunerna och landskapet finns ännu öppna frågor.

Ansvarsfördelningen mellan kommunen och landskapet för främjande av hälsa och välmående ska vara tydligare än föreslaget. I den nu föreslagna modellen är faran beträffande främjande av hälsa att kommunen och landskapet var och en på sitt håll gör överlappande arbete.

I de detaljerade motiveringarna till regeringens proposition (på sidorna 253 - 254) konstateras:

I samband med reformen skulle skolhälsovården, psykologerna och kuratorerna överföras till landskapet.

Omgivningarna och gemenskaperna för småbarnspedagogik, skolor och läroanstalter är barns och ungas vardagliga verksamhetsmiljö som stärker välmåendet och den gemensamma verksamheten är planerig och målinriktad.

Elevhälsan är en stödande närservice med låg tröskel. Psykologen, kuratorn ska på en intensivt, långsiktigt och förtroligt sätt komma med i skolans verksamhet. Överföringen av ansvaret för anordnande av tjänster inom elevhälsa till landskapen betjänar inte ordnande av barns och ungas individuella service utgående från barnet eller den unga själv.

Elev- och studerandehälsan tryggas i skolorna och läroanstalterna som närservice. Särskilt psykologerna och kuratorerna för förbli inom kommunernas organiseringsansvar.

Lagen om elev- och studerandehälsa har lyft huvudfokus på gen gemensamma elevhälsan. Till arbetsuppgifterna hör måna funktioner enligt lagen om grundläggande utbildning. Arbetsbilden är fast kopplad till skolans vardagliga verksamhet.

Elevhälsan kan inte hämtas till skolan utifrån utan måste byggas upp inifrån skolgemenskapen. Verksamheten styrs och leds av rektorer och bildningsväsendet. En

övergång till service på landskapsnivå kan innebära en kraftig förskjutning av tyngdpunkten mot patientarbete som görs enbart för den enskilda eleven. Stöd av inläringen och utveckling av skolanstalten förblir i bakgrunden.

Kommunen bör om den så vill också kunna fungera som producent av närservice genom att grunda ett bolag såsom landskapet.

6. I 5 kap. i landskapslagen föreskrivs det om invånarnas rätt till inflytande. Har rätten till inflytande tryggats på ett tillräckligt sätt i förslaget?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen. Bestämmelserna om deltagande bland invånare och serviceanvändare är detaljerade. Särskilt med tanke på anordnandet av social- och hälsovårdstjänster är de nödvändiga.

7. I 9 kap. i landskapslagen föreskrivs det om landskapets serviceinrättning. Är det som föreskrivs där ändamålsenligt med tanke på organiseringen av produktionen?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Landskapsfullmäktige som väljs i val har inte enligt propositionen direkta påverkningsmöjligheter för den serviceproduktionshelt som är på dess ansvar. Förverkligande av demokratin förblir i den modell som här föreslås indirekt.

Den separata juridiska personen av helt ny natur som grundas i samband med landskapet medför en helt ny förvaltningsmässig aktör. Detta är en utmaning för ledandet av verksamheten samt för förvaltningen av landskapets verksamhet och ekonomi.

8. Styrningen av landskapets ekonomi baserar sig i synnerhet på landskapslagen och lagen om landskapens finansiering. Styr finansieringsmodellen för landskapen och

ekonomistyrningsmekanismen enligt landskapslagen landskapens ekonomiska förvaltning på ett ändamålsenligt sätt?

- a. ja (öppet fält)
- b. till största delen (öppet fält)
- c. till största delen inte (öppet fält)
- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Till följd av den allmänna täckningen har landskapen möjlighet att besluta om användning av den finansiering de erhållit. Detta är nödvändigt med tanke på förverkligandet av landskapens självstyrelse. Ifall finansieringen är knuten till en viss service har landskapen inte tillräckliga förutsättningar att använda behövliga metoder för att balansera sin ekonomi.

Bestämmelserna som föreslagits i landskapslagen om skyldighet att täcka underskott och krislandskapskriterierna samt begränsning av låntagningsrätten i samband till detta är för stränga och de begränsar landskapens självstyre. Två år är en för kort tid för att göra bestående strukturella ändringar.

För investeringarnas del begränsas landskapens självstyre av att betydande eller ekonomiskt och verksamhetsmässigt betydande investeringsprojekt, dvs. troligen alla nya projekt årligen godkänns vid statsrådet. Landskapen borde ha möjlighet att lyfta långvariga lån för investeringsprojekt, som de kan besluta om själva.

9. Övriga fritt formulerade kommentarer om landskapslagen.

Frågor om lagen om ordnande av social- och hälsovård:

10. I 4 § i förslaget till lag om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet. Enligt bestämmelsen ska tjänsterna tillhandahållas med hänsyn till befolkningens behov och nära klienterna, men om de förutsättningar som anges i paragrafen uppfylls, kan tjänsterna samlas till större helheter. Är bestämmelsen ändamålsenlig med tanke på tillgången till tjänster?
- a. ja (öppet fält)
  - b. till största delen (öppet fält)
  - c. till största delen inte (öppet fält)
  - d. nej (öppet fält)
  - e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Även om avsikten med paragrafen är att trygga tjänsternas närhet möjliggör det också mycket långt driven centralisering av tjänster utgående från kriterierna. Ifall man inte föreskriver noggrannare om tjänster som erbjuds nära kan

detta leda till att inbesparingar i fortsättningen i stor utsträckning söks genom centralisering av tjänster. En viss grav av centralisering av tjänster är nödvändig för att stävja totalkostnaderna och med tanke på tryggnad av tillräckliga personalresurser. Med tanke på tillgången till tjänster för invånarna i landskapet är det väsentliga sättet hur man genomför valfrihetsmodellen.

Digitalisering, distanstjänster och förankrade tjänster är i framtiden effektiva sätt att främja tillgången till tjänster och tillgängligheten.

11. Landskapen bildar 5 samarbetsområden, där 3–4 landskap ingår. De landskap som hör till samarbetsområdet upprättar ett samarbetsavtal i enlighet med 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Där avtalar landskapen om ömsesidigt samarbete i fråga om ordnandet och genomförandet av tjänsterna. Avtalet är juridiskt bindande för landskapen. Är det motiverat att avtalet ska vara bindande?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen. Det föreligger skäl för att samarbetsavtalet ska vara förpliktande eftersom det i sista hand är fråga om utförande av uppgifter och fördelning av ansvar mellan landskapen då man ordnar service. Samarbetsavtalets bestämmelser är till viss del mål i anslutning till utveckling och samarbete, vars juridiska bindande verkan kan förbli något öppen. Å andra sidan skapar man via samarbetsavtalet juridiska och ekonomiska förpliktelser, vars juridiska bindande verkan också i praktiken är viktig.

Den bindande avtalsstrukturen är en förutsättning för att uppnå målen som ställs i lagen. Att binda sig till det lokala samarbetet är avgörande inte bara med tanke på kostnadseffektiviteten utan också med tanke på kundernas jämställdhet. I avtalet som upprättas är det möjligt att beakta områdenas särbehov.

Den bindande verkan är inte motiverad till den del som staten givits befogenhet att besluta över landskapens samarbetsavtal i enlighet med § 18 i utkastet till regeringsproposition om lagen om ordnande. I denna bestämmelse konstateras att statsrådet kan besluta om landskapens samarbetsavtal ifall samarbetsområdets landskap inte har gjort det eller om avtalet inte följer det som föreskrivs i 15 § (i lagen om ordnande).

12. I det samarbetsavtal som upprättas enligt 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska det avtalas om åtgärder för att säkerställa integration av tjänsterna. Enligt den föreslagna 23 § är en tjänsteproducent skyldig att säkerställa att tjänstekedjorna integreras och samarbeta med andra aktörer på det sätt som

integrationen förutsätter. Är bestämmelserna tillräckliga för att en klientorienterad integration ska förverkligas?

- a. ja (öppet fält)
- b. till största delen (öppet fält)
- c. till största delen inte (öppet fält)
- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Den enskilda producenten får ett rätt så stort ansvar. Det förblir öppet med vilken mekanism landskapet, på vars ansvar smidiga servicekedjor och integrationen vilar, förmår säkerställa att olika producenter fungerar ihop i servicekedjorna på det sätt som landskapet önskar. Dessutom innehåller den föreslagna modellen i praktiken mångdubbel styrning (mellan landskapen, från statsrådets håll och mellan landskapen).

Samarbetsavtalet upprättas per fullmäktigeperiod och upprättandet ska anpassas till stärkandet av riksomfattande mål och de landskapsstrategier som landskapen beslutat om. Uppgiften är svår och kräver juridiskt kunnande och ökad förvaltning.

I avtalet om ordnande måste man fastställa hur tjänsterna genomförs på ett sätt som tryggar integreringen av och tillgången till tjänster. Landskapen ska sammanjämka samarbetsområdets social- och hälsotjänster som integrerade helheter. Samtidigt ska man utreda säkerställandet av de olika klientgruppernas språkliga rättigheter och de åtgärder som förutsätts. I utgångsläget är denna uppgift som föreslås landskapen svår att genomföra till följd av att den information som nu finns tillgänglig är så bristfällig.

En förutsättning för genomförande av integrationen av servicen är att social- och hälsovårdens klientdata kan utnyttjas mångprofessionellt på ett datasäkert sätt som en helhet med respekterande av sekretessen gällande känsliga personuppgifter och klientens kunskapsmässiga självbestämmanderätt. Detta förutsätter sammanslagning av de nuvarande personregistren inom social- och hälsovård så att behandlingsrätten gällande data som hör till det gemensamma registret möjliggörs enligt arbetsuppgifterna.

13. Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård stärks den statliga styrningen inom social- och hälsotjänsterna (19 §, 4 kap., 6 kap.). Är detta motiverat med tanke på målen med reformen?

- a. ja (öppet fält)
- b. till största delen (öppet fält)
- c. till största delen inte (öppet fält)
- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Nej. Den statliga styrning som inriktas på ordnandet av landskapens service är överdriven i utkastet till regeringsproposition. Den borde inriktas på strategiska mål och med tanke på arbetsfördelningen mellan landskapen på strategiskt betydande objekt.

Förhållandet mellan landskapens självförvaltning och stram statlig styrning måste bedömas på nytt. Förslaget begränsar på ett väsentligt sätt landskapens självstyre och skapar oändamålsenlig byråkrati. En starkare statlig styrning än nu är motiverad t.ex. i situationer då landskapen inte själv kommer till en gemensam lösning i samarbetsfrågor gällande sina uppgifter. Däremot kan starkare statlig styrning än nu t.ex. beträffande social- och hälsovårdens stödtjänster inte anses motiverat, och det strider mot landskapens självstyre.

14. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska landskapet i sin egen verksamhet skilja åt ordnandet av social- och hälsovård och produktionen av tjänster. Är det med tanke på målen med reformen ändamålsenligt att skilja åt ordnandet och produktionen av tjänsterna?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Ja

15. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård har landskapet bolagiseringskyldighet, när landskapet sköter social- och hälsovårdsuppgifter i ett konkurrensläge på marknaden eller om tjänsterna omfattas av den omfattande valfrihet som avses i bestämmelserna om valfrihet. Är lösningen ändamålsenlig?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Materialet i anslutning till lagstiftningen som berör valfriheten, som sänts 10.10.2016, ger ännu inte tillräckliga uppgifter för att bedöma saken, såsom t.ex. ändamålsenligheten beträffande bolagiseringen av tjänster inom ramen för den omfattande valfriheten. I varje fall förutsätter en eventuell bolagisering starka mekanismer av anordnarparten för styrande och uppföljning särskilt inom landskapet

Nylands område där det finns ett stort serviceutbud inom den privata och tredje sektorn. För att trygga verksamheten borde också kommunerna ha möjlighet att fungera i bolagsform som serviceproducenter ifall man i slutändan beslutar sig för bolagiseringsplikten.

16. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Förändringsprogrammet för barn- och familjetjänster (LAPE-programmet) och dess målsättningar tas i beaktande vid beredningen och genomförandet av vårdreformen.

Frågor om införelagen

17. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Avsikten är att det i införelagen ska föreskrivas om till vilket landskap kommunerna hör efter att reformen har trätt i kraft. Anser man i er kommun att kommunen bör höra till det landskap som föreslås i 5 § i införelagen?
- ja (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Ja

18. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Om ni svarade nej på föregående fråga, vilket landskap borde kommunen då höra till och varför? (Kommunen ska sända fullmäktiges beslutshandling till social- och hälsovårdsministeriet)

Svarsfält

19. I 2 kap. i införelagen föreskrivs det om en temporär förvaltning samt om uppgifterna och befogenheterna för det temporära beredningsorganet. Är de föreslagna bestämmelserna om den temporära förvaltningen tillräckliga?
- ja (Svarsfält)
  - till största delen (Svarsfält)
  - till största delen inte (Svarsfält)
  - nej (Svarsfält)
  - tar inte ställning (Svarsfält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Regleringen av den tillfälliga förvaltningen verkar bristfällig. T.ex. för förfarandets del har man refererat till landskapslagen som inte innehåller tillräckliga bestämmelser om hur den tillfälliga förvaltningen i praktiken skulle fungera.

Finansieringen av det tillfälliga organet är öppen och den disponibla tiden som använts för beredning av de tillfälliga uppgifterna är för kort. Utöver att utredningsarbetet som görs i kommunerna beträffande egendom, avtal, lån, personal och andra uppgifter i landskapet är mycket omfattande är det dessutom fråga om en betydande kostnad. Ifall kommunernas tjänstemän / resurser används för landskapets beredningsuppgifter ska kostnaderna i anslutning till beredningen ersättas kommunerna till sitt fulla belopp.

20. Enligt 14 § i införandelagen ska personal som arbetar i organisationer som producerar kommunala social- och hälsovårdstjänster övergå i tjänst hos ett landskap i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Dessutom ska personal som inom övrig kommunal förvaltning eller kommunala stödtjänster huvudsakligen utför social- och hälsovårdsuppgifter övergå i tjänst hos ett landskap. Är de föreslagna bestämmelserna om överföring av personalen ändamålsenliga med tanke på personalens ställning?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Ja Bestämmelser som berör överlåtelse av rörelse i arbetsavtalslagen, lagen om kommunala tjänstemän lagen om statliga tjänstemän baserar sig på Europeiska unionens direktiv om överlåtelse av rörelse (2001/237EY). Med stöd av 25 § i lagen om kommunala tjänstemän är det fråga om överlåtelse av kommunens verksamhetsmässiga del till en annan arbetsgivare. Bestämmelserna om överlåtelse av rörelsen finns till för att skydda personalen. Arbetstagarna övergår automatiskt till förvärvarens tjänst och deras arbetsavtal förblir oförändrade. Av den orsaken överförs rättigheter och skyldigheter som kommunen som arbetsgivare har vid överlåtelsen beträffande tjänsteförhållanden som gäller vid överlåtelsepunkten till det nya landskapet. Till följd av ändringsförslaget i lagen om kommunala tjänstemän tillämpas lagen om kommunala tjänstemän också på landskapets tjänstemän. Överföring av stödtjänsterna är också en del av överföringen av den verksamhetsmässiga helheten.

Överföringen av stödtjänsterna borde basera sig på en noggrannare utredning om uppgiftsfördelning och överföringen borde göras t.ex. på basis av årsverken och inte personbaserat.

21. Enligt 4 kap. i införandelagen ska lagstadgade samkommuners hela egendom och kommuners lösa egendom överföras till landskapen. Kommunernas lokaler och fastigheter förblir i kommunernas ägo. Är lösningen i fråga om egendomsarrangemangen godtagbar?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)

- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte.

22. Om ni på föregående fråga svarade nej eller till största delen inte, på vilket sätt borde egendomsarrangemangen då genomföras?
(Svarsfält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Kyrksläotts kommun anser att riskerna som anknyter till fastighetsegendomen som är i social- och hälsovårdens användning i organiseringen bör riktas i huvudsak till den part (landskapet, landskapens verksamhetsutrymmesbolag som ska grundas) som med sina egna åtgärder kan inverka på fastigheternas användningsbehov. En jämnare fördelning av riskerna som anknyter till fastigheternas användningsbehov borde genomföras genom att möjliggöra grundande av ett verksamhetsutrymmesbolag som ägs gemensamt av kommunerna och landskapen, eller (helt och hållet eller i huvudsak) överföring av fastigheter som används av social- och hälsovården till landskapen för gängse värde, inkl. skulder. I samband med lagberedningen bör man säkra att fastigheter som efter övergångsperioden eventuellt blir tomma eller underutnyttjade inte medför ekonomiska svårigheter för kommunerna.

Kyrksläotts kommun anser att framför allt de i lagändringarna framförda bestämmelserna och tolkningarna under övergångstiden skapar både kostnader och osäkerhet. I lagförslaget borde man innan landskapen inleder sin verksamhet separat beakta ägararrangemangen för investeringarna i nya lokaliteters del som kommer att tas i bruk inom social- och hälsotjänsterna och som genomförs eller är under byggnad så att verksamhetsförutsättningarna för social- och hälsotjänsterna också i framtiden kan tryggas i kommuner där befolkningen växer och servicebehovet oundvikligen ökar på 2020- och 2030-talen.

Då kommunerna hyr ut fastigheter för social- och hälsovård till landskapen ska hyresnivåerna motsvara gängse värde. Kapitalhyrorna för verksamhetslokaler och fastigheter ska grundas på byggnadernas reella värde och för justering av kapitalhyran ska byggnadernas reella värden (tekniskt värde och återanskaffningsvärde) fastställas. Förslaget bör preciseras till denna del. Eventuella ekonomiska konsekvenser av egendomsarrangemangen skulle ersättas till kommunerna till fullt belopp. Övergångsperiodens bindande hyresperiod bör vara längre än förslaget (3 + 1 år), minst fem eller till och med tio år för att kommunerna ska kunna förbereda sig för eventuella ändringar i servicenätet.

Regleringar och bolagiseringar av kommunernas och samkommunernas fastigheter bör i reformen behandlas på samma sätt som i överlåtelsebeskattningen. I lagen om införande bör man för kommunernas fastighetsegendomars del inkludera

motsvarande bestämmelser som gäller befrielse från överlåtelseskatt. Med bestämmelserna försäkras man sig om att kommunerna eller deras bolag inte får några överlåtelseskattkonsekvenser då man till kommunala bolag överför fastigheter jämte skulder som hyrs ut till landskapen eller deras bolag. I övriga fall skulle kostnaderna för överlåtelseskatten som uppkommer beaktas vid fastställandet av fastigheternas hyror.

Överföringen av lös egendom som används i kommunordnad bashälsovård, specialiserad hälsovård, socialväsande och räddningsväsande samt till dessa hörande stödtjänster till landskapet bör ske till gängse pris, inkl. skulder.

23. I 41 § i införandelagen föreskrivs det om den kommunala inkomstskattesatsen 2019–2021. Anser ni att det med tanke på jämlikheten mellan skattebetalarna är motiverat att kommunernas skattesatser begränsas i tre år?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. Kommunen motsätter sig jämnstora nedskärningar i kommunalskatten. Sänkningen av inkomstskatten ska genomföras kommunvis enligt de verkliga kostnaderna.

24. Enligt 42 § i införandelagen ska landskapet bilda sådana dotterbolag till landskapets serviceinrättning som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfrihet som det föreskrivs särskilt om genom lag. Bolagiseringen ska vara genomförd senast den 31 december 2020. Är den föreslagna övergångstiden för att organisera landskapets produktion i bolagsform tillräcklig?
- ja (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Nej. Längre tid bör reserveras för genomförande av bolagiseringen. Till exempel före utgången av år 2021.

25. Övriga fritt formulerade kommentarer om införandelagen.

26. Staten finansierar den verksamhet som ska bedrivas av de landskap som inrättas. Ansvaret för finansieringen av social- och hälso-tjänsterna läggs således på staten. Är lösningen ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläatts kommuns svar:

Till största delen inte.

Ett av de centrala målen för vård- och landskapsreformen är att genomföra ett service- och förvaltningssystem som baserar sig på landskapens självstyrelse. Avsaknaden av beskattningsrätt och strikt statsstyrning begränsar landskapens ekonomiska självstyre, vilket strider väsentligt mot denna målsättning.

Landskapet bör i fortsättningen ha en egen beskattningsrätt, varvid ansvaret för ordnande och finansiering av tjänsterna är tydligare i samma händer. På så sätt blir det också mer utrymme för landskapets egna beslutsfattande.

27. Landskapens inkomster är statlig finansiering (3 §) och inkomster från klient- och användningsavgifter (4 §). Dessutom kan landskapen ta kortfristiga lån (3 §). Vid en årlig justering begränsas en ökning av den statliga finansieringen för att säkerställa de offentliga finansernas bärkraft (6 och 29 §). Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläatts kommuns svar:

Nej. Avgiftsinkomster täcker för närvarande ca 10 % av social- och hälsovårdens driftskostnader, så landskapen kommer i praktiken att vara beroende av statsfinansiering. Ett kortfristigt lån kan användas främst för tillfälliga likviditetsproblem. På förhand fastställda ramvillkor (skyldighet att täcka underskott och begränsning av nivån på granskning av finansieringsnivån) för kostnadsökning kan leda till oändamålsenliga lösningar.

Finansieringslagens utgångspunkt är att trygga tillräckligheten av finansiering i varje landskap för skötsel av landskapets uppgifter som stiftats i lag. Detta strider dock med de i landskapslagen innefattade strikta skyldigheterna att täcka underskott och de

strikta kriterierna för landskapens utvärderingsförfarande. Dessutom är den i finansieringslagen innefattade begränsningen av maximitillväxten som gäller nivån på landskapens finansiering (landskapsindexet + 0,5-1,0 procent) ett hot för finansieringens tillräcklighet.

28. Är de behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster och som används vid bestämningen av den statliga finansieringen (3 kap., inkl. den nya koefficienten för främjande av hälsa och välfärd) och deras viktcoefficients motiverade?
- ja (Svarsfält)
  - till största delen (Svarsfält)
  - till största delen inte (Svarsfält)
  - nej (Svarsfält)
  - tar inte ställning (Svarsfält)

Kyrklätts kommuns svar:

Till största delen. Landskapet får sin finansiering på basis av invånarantal (10 %) och på basis av behov (90 %).

Behovsfaktorer är befolkningens åldersstruktur, hälso-, åldrings- och socialvårdens servicebehov, invånartäthet och antalet personer med främmande språk i landskapet.

En procent av finansieringen föreslås för främjande av välmående och hälsa för invånarna i landskapet.

På behovsgrunden inverkar utöver de regionala sjukfrekvenskillnaderna i befolkningen eventuellt också landskapets otillräckliga åtgärder för förebyggande av sjukdomar och motivation till självständigt hälsofrämjande. Finansieringsgrunden uppmuntrar alltså inte nödvändigtvis till dessa delar till hälsofrämjande.

Vikten av främjande av välmående och hälsa är liten och beräkningsgrunderna är komplicerade. Om definitionen av dessa kan fås att beskriva den verkliga situationen eller ändring av den, borde betydelsen av den ökas.

Gällande finansieringen ska man beakta att tvåspråkigheten, segregationen, bostadslösheten och invandringen ökar kostnaderna i landskapet Nyland.

29. Inom finansieringen av social- och hälsovården övergår man gradvis från utgiftsbaserad finansiering till behovsbaserad finansiering. Är den föreslagna övergångsperioden (2019–2023) för landskapens finansiering tillräcklig (27–28 §)?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Ja Övergångsperioden är i sig tillräcklig, om det inte framkommer några svagheter i den behovsbaserade modellen.

30. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapens finansiering.

Frågor om övriga lagutkast

Lagen om landskapsindelning

31. Anser ni att de föreslagna sätten för att ändra landskapsindelningen är ändamålsenliga? (särskilt 2 och 10 § i lagen om landskapsindelning)
- a. ja (öppet fält)
  - b. till största delen (öppet fält)
  - c. till största delen inte (öppet fält)
  - d. nej (öppet fält)
  - e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Tar inte ställning.

32. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapsindelning.

Statsandelen för kommunal basservice

33. Är de utjämningsarrangemang och övriga ändringar som föreslås i statsandelssystemet för att lindra betydande kommunvisa omställningar på grund av social- och hälsovårdsreformen godtagbara och tillräckliga (24 §, 27 §, 27 b § och 55 § i lagen om statsandel för kommunal basservice)?
- a. ja (öppet fält)
  - b. till största delen (öppet fält)
  - c. till största delen inte (öppet fält)
  - d. nej (öppet fält)
  - e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Nej.

Omfattande beräkningar av kommunens kvarstående ekonomis tålighet efter reformen saknas i förslaget. Den försvagade inkomstfinansieringen och kommunernas

försvagade investeringsmöjligheter inverkar negativt på utvecklingen av totalekonomin.

Anledning till bekymmer är hur basservicen som kvarstår hos kommunen kan finansieras i fortsättningen.

34. Är statsandelskriterierna (inkl. det nya kriteriet för främjande av välfärd och hälsa) och deras viktningar motiverade (2 kap. i lagen om statsandel för kommunal basservice och 3 § i utkastet till statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice)?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Nej. Kriteriet för främjande av hälsa och välmående är för allmänt ("har gjorts" eller "har inte gjorts"). Visserligen har det här hälso- och välmåendekriteriet en ringa betydelse i den totala finansieringen. Till exempel i fråga om skolmiljöns sundhet och trygghet krävs bara att granskning görs. Kriterierna beaktar på många punkter uppgörandet av olika planer, men planernas kvalitet och konkreta åtgärder beaktas inte. I det här formatet lämpar sig majoriteten av kriterierna för hälsa och välmående inte som grund för fastställning av statsandelen.

Anledning till bekymmer är hur basservicen som kvarstår hos kommunen kan finansieras i fortsättningen.

I förnyelsen skulle man inte få bryta ner kommunernas starka ekonomiska sporrar för befrämjande av hälsa och välmående. Nyttan av förebyggande åtgärder (utbildning, skötandet av sysselsättningen, främjande av deltagande) för kontroll av kostnaderna för social- och hälso-tjänster borde komma kommunerna tillgodo. Den planerade "hyte-koefficienten" (ungefär koefficient för välmående och hälsa) som planeras i kommunernas statsandelar är betydelselös i jämförelse med de verkliga kostnaderna som ingår i det nuvarande sättet att ordna verksamheten.

35. Fritt formulerade kommentarer om helheten i fråga om statsandelarna i regeringspropositionen.

Avsikten med statsandelssystemet ändras till ett korrigeringsystem till följd av de omfattande förändringarna som enbart förorsakas av vårdreformens finansieringsmodell.

Inkomsterna av fastighetsskatten får inte tas med i utjämningsystemet.

Det s.k. balansläget som är målsättningen efter utjämningsarna av statsandelssystemet, dvs. avskrivningar i årsbidraget, räcker inte i Helsingforsregionen till för att finansiera redan gjorda och kommande investeringar som är väsentliga med tanke på hela landets ekonomiska tillväxt. I utjämningsystemet borde man beakta investeringstrycket i Helsingforsregionen som ett eget kriterium.

Beskattning

36. Anser ni att de ändringar i det statliga beskattningssystemet som föreslås för att få in medel för landskapens finansiering är godtagbara ?

- a. ja (öppet fält)
- b. till största delen (öppet fält)
- c. till största delen inte (öppet fält)
- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte.

37. Fritt formulerade kommentarer om skattelagarna.

Kyrksläotts kommuns svar:

Höjningstaket för kommunernas beskattningsrätt är ett problem, eftersom kommunerna kan förbereda sig på kommande begränsningar genom att höja skatten för säkerhets skull innan lagen träder i kraft. Dessutom bör det konstateras att uppställande av ett skattetak för kommunerna är en dålig lösning med tanke på det kommunala självstyret och finansieringen av den framtida kommunen.

Personal och pensioner

38. Det föreslås att tillämpningsområdet för den lagstiftning som gäller kommunernas personal ska ändras så att det också börjar omfatta landskapens personal.

Intressebevakningen för landskapet som arbetsgivare ska skötas av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, som det ska föreskrivas om genom en ny lag. Är de bestämmelser som föreslås om personalens ställning och arbetsgivarnas intressebevakning ändamålsenliga?

- a. ja (öppet fält)
- b. till största delen (öppet fält)
- c. till största delen inte (öppet fält)
- d. nej (öppet fält)
- e. tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Till största delen inte. KT:s problem blir hantering av de uppenbara intressekonflikterna, vilket den föreslagna organiseringen av KT inte till fullo löser.

39. Är de bestämmelser som föreslås om finansieringen av pensionerna ändamålsenliga?
- ja (öppet fält)
  - till största delen (öppet fält)
  - till största delen inte (öppet fält)
  - nej (öppet fält)
  - tar inte ställning (öppet fält)

Kyrksläotts kommuns svar:

Nej. Personalens kommande pensioner ska tryggas till samma innehåll som i nuläget. Det får inte förbli pensionsansvar i kommunerna för personalen som överförs. Pensionsansvaret ska överföras till landskapet tillsammans med personalen. Kyrkslätt godkänner inte att man skulle bli tvungen att betala pensionsansvar för kommuners och landskaps del. Pensionsansvaret fördelas enligt principen om förorsakande, inte bärkraft.

40. Fritt formulerade kommentarer om personalens ställning och/eller arbetsgivarnas intressebevakning samt pensionerna.

Reformens konsekvenser

41. Hur bedömer ni att reformen påverkar er egen organisations ställning?
Svarsfält

Kyrksläotts kommuns svar:

Reformen inverkar också på ordnandet, produktionen och finansieringen av tjänster som kvarstår på kommunens ansvar. Enligt förslaget kan fastighetsmassan som kvarstår i kommunen då förslaget blir verklighet belasta kommunens ekonomi och begränsa möjligheterna till utveckling av kommunens övriga servicenät. Kommunens kreditvärdighet kan försvagas / finansieringskostnader kan stiga, om hela skuldmassan som anknyter till social- och hälsovårdsfastigheter förblir på kommunens ansvar.

Enligt lagförslaget skulle också en betydande mängd personal från samhällstekniska väsendet (städ-, kosthålls- och fastighetsunderhållstjänster) övergå till landskapen. Personalen inom förvaltnings- och stödtjänster som blir kvar i kommunen kan bli oproportionerlig i förhållande till uppgifterna som kvarstår hos kommunen.

42. Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna efter att reformen har trätt i kraft?

Svarsfält

Kyrksläotts kommuns svar:

Landskapens förutsättningar att klara av uppgifterna som fastställs för landskapet i lagen är relativt svaga, på grund av bland annat det på förhand fastslagna sparmålet om tre miljarder euro som anknyter till finansieringsnivån (landskapsindexet +0,5-1,0 procent) samt landskapens strikta skyldigheter att täcka underskott, till dem hörande kriterier för landskapens utvärderingsförfarande samt bristande beskattningsrätt och begränsad möjlighet att ta lån.

Stöd för reformen

43. Inom vilka områden bedömer ni att ni behöver nationellt stöd för det regionala genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen?
- a. integrationen av social- och hälsotjänsterna
  - b. ekonomin
  - c. förvaltningen och styrningen
  - d. egendomsarrangemangen
  - e. informationsförvaltningen och IKT
  - f. kommunikationen och delaktigheten
  - g. personalöverföringarna
  - h. bedömningen av servicebehovet, beställningen av tjänster
  - i. annat, vad?

Kyrksläotts kommuns svar:

Vissa ändringar (bland annat frågor gällande landskapets serviceenhet samt bolagisering och integration) kräver att dessa verkningar och följder öppnas, eftersom de som element är delvis helt nya och delvis komplicerade.

Dessutom är det skäl att konstatera att enbart utredningsarbetena (egendomsarrangemang, personalflyttningar, dataförvaltning och ekonomi) gällande förhandsberedningen och den tillfälliga förvaltningen i kommunerna kräver mycket tidskrävande omsorgsfullt berednings- och planeringsarbete.

Övriga frågor

44. Övriga fritt formulerade kommentarer om utkastet till regeringsproposition.

Kyrksläotts kommuns svar:

Det är viktigt att säkerställa att man i Nyland på så väl ordnarens som producentens sida sörjer för mekanismer med vilka man trygga tillgången till service på modersmålet jämställt för finsk- och svenskspråkiga.

Faran är att social- och hälso-tjänsterna eventuellt skulle försvagas i landskapet Nyland och reformen skulle påverka landskapets och kommunernas ekonomi försvagande.

45. Specificerade förslag till lagändringar.